

INSTA ವಿದ್ಯಮಾನ

ವಾರದ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು

KAS, FDA/SDA/PDO/ GROUP C,
PSI/PC, TEACHER'S EXAMS

ಕನ್ನಡ & English

By- ನಂದನ್ ಸರ್

November 1st Week 2025

1. ಹೈ ಸೀಸ್ ಒಪ್ಪಂದ
2. ಭಾರತ ಮತ್ತು ಬಹ್ರೇನ್ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಬಾಂಧವ್ಯ
3. ತಲೆಮಾರುಗಳ ತಂಬಾಕು ನಿಷೇಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಮೊದಲ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಮಾಲ್ಡೀವ್ಸ್ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ
4. ಎನ್ಸೆಫಲೋಮಿಯೋಕಾರ್ಡಿಟಿಸ್ ವೈರಸ್ (ಇಎಂಸಿವಿ)
5. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿ ಕಾನೂನು ಮೇಲ್ಮನವಿ ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿ (ಎನ್ಸಿಎಲ್ಎಟಿ)
6. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಬಿಮಾ ಯೋಜನೆ
7. ಕೋಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (ಸಿಐಎಲ್)
8. ಈಶಾನ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (ಎನ್‌ಇಎಸ್ವಿ) ಕ್ಲಸ್ಟರ್
9. ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವಗೋಳ ಮೀಸಲು ದಿನ
10. ಟೋರ್ನಿಮೆಂಟ್ ಬಾರ್ಡರ್
11. ಯುನಿವರ್ಸಲ್ ಹೆಲ್ತ್ ಕವರೇಜ್ (ಯುಎಚ್ ಸಿ)
12. ನೀಲಿ ನಗರಗಳು
13. ಸ್ಟೆಬಲ್ ಕಾಯಿನ್ ಗಳು
14. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೇನು ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಜೇನು ಮಿಷನ್

INSTA ವಿದ್ಯಮಾನ

WEEKLY CURRENT AFFAIRS

NOVEMBER 1ST Week 2025

High Seas Treaty Syllabus - Environment

In News

- The High Seas Treaty, ratified by over 60 countries, will take effect in January 2026.

BBNJ Treaty (High Seas Treaty)

- **Objective** - It is a landmark international agreement aimed at the conservation and sustainable use of marine biological diversity in areas beyond national jurisdiction.
- **Significance** - It is a significant step towards protecting the ocean, promoting equity and fairness, tackling environmental degradation, and preventing biodiversity loss in the high seas.
- **Adopted in** - It was adopted by consensus at the 5th BBNJ Intergovernmental Conference in New York in March 2023.
- **Member countries** - Currently, it has been signed by representatives from more than 80 countries.

India and Bahrain's Bilateral Relations

Syllabus: GS2/IR

ಹೈ ಸೀಸ್ ಒಪ್ಪಂದ

ಪಠ್ಯಕ್ರಮ - ಪರಿಸರ

ಸಂದರ್ಭ

- 60 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ದೇಶಗಳು ಅನುಮೋದಿಸಿರುವ ಹೈ ಸೀಸ್ ಒಪ್ಪಂದವು ಜನವರಿ 2026 ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿದೆ.

ಬಿಬಿಎನ್ ಜೆ ಒಪ್ಪಂದ (ಹೈ ಸೀಸ್ ಟ್ರೀಟಿ)

- **ಉದ್ದೇಶ** - ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಮೀರಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗರ ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಹೆಗ್ಗುರುತಿನ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ.
- **ಮಹತ್ವ** - ಇದು ಸಾಗರವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ, ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ, ಪರಿಸರ ಅವನತಿಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವ ಮತ್ತು ಆಳ ಸಮುದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಮಾರ್ಚ್ 2023** ರಲ್ಲಿ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ 5 ನೇ ಬಿಬಿಎನ್ ಜೆ ಅಂತರ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಇದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.
- **ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು** - ಪ್ರಸ್ತುತ , 80 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ದೇಶಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ .

ಭಾರತ ಮತ್ತು ಬಹ್ರೇನ್ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಬಾಂಧವ್ಯ

ಪಠ್ಯಕ್ರಮ: ಜಿಎಸ್ 2 / ಐಆರ್

Context

- External Affairs Minister S Jaishankar met Bahrain's Foreign Minister and discussed cooperation in defence and security.

India and Bahrain's Bilateral Relations

- **Bilateral trade:** USD 1.64 billion (FY 2024-25); India among Bahrain's top five trading partners.
- **Gateway to the Gulf:** Bahrain, located near the western shores of the Gulf, serves as a strategic entry point for India into the Gulf Cooperation Council (GCC) region.
- **Energy Security:** Bahrain, though a smaller oil producer compared to other GCC states, plays a role in India's energy diversification strategy and refined petroleum trade.

Additional Information - Bahrain (Capital: Manama)

Political Features

- Bahrain is the **third-smallest nation in Asia.**
- **Location:** Lies in West Asia, in the Persian Gulf.
- **Border:** It is an archipelago of islands and has no land borders with other countries.
- **Neighbouring Water Bodies:** Persian Gulf.

Gulf Cooperation Council (GCC)

ಸಂದರ್ಭ

- ವಿದೇಶಾಂಗ ಸಚಿವ ಎಸ್.ಜೈಶಂಕರ್ ಅವರು ಬಹ್ರೇನ್ ವಿದೇಶಾಂಗ ಸಚಿವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆಯ ಸಹಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದರು.

ಭಾರತ ಮತ್ತು ಬಹ್ರೇನ್ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಬಾಂಧವ್ಯ

- ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ: **1.64** ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್ (ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷ 2024-25); ಬಹ್ರೇನ್ ನ ಅಗ್ರ ಐದು ವಾಣಿಜ್ಯ ಪಾಲುದಾರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ.
- ಕೊಲ್ಲಿಗೆ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲು: ಕೊಲ್ಲಿಯ ಪಶ್ಚಿಮ ತೀರದ ಬಳಿ ಇರುವ ಬಹ್ರೇನ್, ಗಲ್ಫ್ ಸಹಕಾರ ಮಂಡಳಿ (ಜಿಸಿಸಿ) ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪ್ರವೇಶ ಬಿಂದುವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇಂಧನ ಭದ್ರತೆ: ಬಹ್ರೇನ್, ಇತರ ಜಿಸಿಸಿ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಸಣ್ಣ ತೈಲ ಉತ್ಪಾದಕವಾಗಿದ್ದರೂ, ಭಾರತದ ಇಂಧನ ವೈವಿಧ್ಯೀಕರಣ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮಾಹಿತಿ - ಬಹ್ರೇನ್ (ರಾಜಧಾನಿ: ಮನಾಮಾ)

ರಾಜಕೀಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು

- ಬಹ್ರೇನ್ ಏಷ್ಯಾದ ಮೂರನೇ ಅತಿ ಚಿಕ್ಕ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ.
- ಸ್ಥಳ: ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ, ಪರ್ಷಿಯನ್ ಕೊಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿದೆ.
- ಗಡಿ: ಇದು ದ್ವೀಪಗಳ ದ್ವೀಪಸಮೂಹವಾಗಿದ್ದು , ಇತರ ದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಭೂ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ.
- ನೆರೆಹೊರೆಯ ಜಲಮೂಲಗಳು: ಪರ್ಷಿಯನ್ ಕೊಲ್ಲಿ.

ಗಲ್ಫ್ ಸಹಕಾರ ಮಂಡಳಿ (ಜಿಸಿಸಿ)

- It is a **political and economic union of six Arabian Peninsula countries**
- **Members:** Bahrain, Kuwait, Oman, Qatar, Saudi Arabia, and the United Arab Emirates.
- **Establishment: Founded on May 25, 1981**, through an agreement signed in Riyadh, Saudi Arabia.
- **Objectives:** To achieve unity and coordination among member states in all fields, including economic, security, cultural, and social cooperation.
- **Headquarters: Riyadh, Saudi Arabia.**

Maldives Becomes First Nation to Enforce Generational Tobacco Ban

Syllabus: GS2/ Health

In News

- **The Maldives has become the first country worldwide to impose a historic generational ban on tobacco and vaping.**

Generational Ban

- A generational ban on tobacco refers to a **progressive legal prohibition designed to create a tobacco-free generation** by banning tobacco sales and usage for all individuals born after a specified date.

Additional Information - Maldives

- **Capital: Male**
- **Official language:** Dhivehi (an Indo-European language); Arabic, Hindi, and English are also spoken.

- ಇದು ಆರು ಅರೇಬಿಯನ್ ಪರ್ಯಾಯ ದ್ವೀಪ ದೇಶಗಳ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಒಕ್ಕೂಟವಾಗಿದೆ
- ಸದಸ್ಯರು: ಬಹ್ರೇನ್, ಕುವೈತ್, ಒಮಾನ್, ಕತಾರ್, ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ ಮತ್ತು ಯುನೈಟೆಡ್ ಅರಬ್ ಎಮಿರೇಟ್ಸ್.
- ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾದ ರಿಯಾಡ್ ನಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಹಾಕಿದ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೂಲಕ ಮೇ 25, 1981 ರಂದು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು.
- ಉದ್ದೇಶಗಳು: ಆರ್ಥಿಕ, ಭದ್ರತೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಹಕಾರ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಡುವೆ ಏಕತೆ ಮತ್ತು ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು.
- ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ: ರಿಯಾಡ್, ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ.

ತಲೆಮಾರುಗಳ ತಂಬಾಕು ನಿಷೇಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಮೊದಲ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಮಾಲ್ಡೀವ್ಸ್ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ

ಪಠ್ಯಕ್ರಮ: ಜಿಎಸ್ 2 / ಆರೋಗ್ಯ

ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ

- ತಂಬಾಕು ಮತ್ತು ಆವಿಯಾಗುವಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪೀಳಿಗೆಯ ನಿಷೇಧವನ್ನು ವಿಧಿಸಿದ ವಿಶ್ವದ ಮೊದಲ ದೇಶ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಮಾಲ್ಡೀವ್ಸ್ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಪೀಳಿಗೆಯ ನಿಷೇಧ

- ತಂಬಾಕಿನ ಮೇಲಿನ ಒಂದು ಪೀಳಿಗೆಯ ನಿಷೇಧವು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದಿನಾಂಕದ ನಂತರ ಜನಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ತಂಬಾಕು ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವ ಮೂಲಕ ತಂಬಾಕು ಮುಕ್ತ ಪೀಳಿಗೆಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಪ್ರಗತಿಪರ ಕಾನೂನು ನಿಷೇಧವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮಾಹಿತಿ - ಮಾಲ್ಡೀವ್ಸ್

- ರಾಜಧಾನಿ: ಪುರುಷ
- ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆ: ದಿವೇಹಿ (ಇಂಡೋ-ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಭಾಷೆ); ಅರೇಬಿಕ್, ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಮಾತನಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

- **Religion: Islam is the state religion**
- **Economy:** Heavily dependent on **tourism**, along with **fisheries** and **foreign aid**.
- **Constitution:** The 2008 Constitution defines a **presidential system with direct elections for a maximum of two five-year terms**.

Geographical Features

- It is home to the **7th largest coral reef system in the world**, contributing 3.14% of global reef area.
- The **country has no rivers or streams** and the average elevation is under 2 meters, making it **highly vulnerable to sea-level rise**.
- The Maldives is an **archipelagic state** consisting of about **1,200 coral islands grouped in 26 atolls**, located in the north-central Indian Ocean.
- It is strategically positioned making it **vital for maritime trade and security in the IOR**.

Encephalomyocarditis Virus (EMCV) Syllabus: GS2/Health

In News

- **Delhi zoo's lone African elephant died from the rare rodent-borne encephalomyocarditis virus (EMCV) — the first such case reported in any Indian zoo.**

Encephalomyocarditis Virus (EMCV)

- **Pathogen-** It is a small, **single-stranded RNA virus**
- It causes **myocarditis, encephalitis, neurological disorders, reproductive issues, and diabetes** across various **mammalian species**.
- **Transmission :** Consumption of **food and water contaminated with rodent urine or feces**

- ಧರ್ಮ: ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಧರ್ಮ
- ಆರ್ಥಿಕತೆ: ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ.
- ಸಂವಿಧಾನ: 2008 ರ ಸಂವಿಧಾನವು ಗರಿಷ್ಠ ಎರಡು ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ನೇರ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತದೆ.

ಭೌಗೋಳಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು

- ಇದು ವಿಶ್ವದ 7 ನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಹವಳದ ಬಂಡೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ನೆಲೆಯಾಗಿದೆ, ಇದು ಜಾಗತಿಕ ಬಂಡೆಗಳ ಪ್ರದೇಶದ 3.14% ರಷ್ಟು ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನದಿಗಳು ಅಥವಾ ತೊರೆಗಳಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸರಾಸರಿ ಎತ್ತರವು 2 ಮೀಟರ್ ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿದೆ, ಇದು ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದ ಹಿರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗುರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಮಾಲ್ಡೀವ್ಸ್ ಉತ್ತರ-ಮಧ್ಯ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರದಲ್ಲಿರುವ 26 ಅಟೋಲ್ ಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾದ ಸುಮಾರು 1,200 ಹವಳದ ದ್ವೀಪಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ದ್ವೀಪಸಮೂಹ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ, ಇದು ಐಟಿಆರ್ ನ ಕಡಲ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆಗೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ.

ಎನ್ಸೆಫಲೊಮಿಯೋಕಾರ್ಡೀಟಿಸ್ ವೈರಸ್ (ಇಎಂಸಿವಿ)

ಪಠ್ಯಕ್ರಮ: ಜಿಎಸ್ 2 / ಆರೋಗ್ಯ

ಸಂದರ್ಭ

- ದೆಹಲಿ ಮೃಗಾಲಯದ ಏಕೈಕ ಆಫ್ರಿಕನ್ ಆನೆ ಅಪರೂಪದ ದಂಶಕಗಳಿಂದ ಹರಡುವ ಎನ್ಸೆಫಲೊಮಿಯೋಕಾರ್ಡೀಟಿಸ್ ವೈರಸ್ (ಇಎಂಸಿವಿ) ನಿಂದ ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದೆ - ಇದು ಭಾರತೀಯ ಮೃಗಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾದ ಮೊದಲ ಪ್ರಕರಣವಾಗಿದೆ.

ಎನ್ಸೆಫಲೊಮಿಯೋಕಾರ್ಡೀಟಿಸ್ ವೈರಸ್ (ಇಎಂಸಿವಿ)

- ರೋಗಕಾರಕ- ಇದು ಸಣ್ಣ, ಏಕ ತಂತು ಆರ್ ಎನ್ ಎ ವೈರಸ್ ಆಗಿದೆ
- ಇದು ವಿವಿಧ ಸಸ್ತನಿ ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿ ಮಯೋಕಾರ್ಡೀಟಿಸ್, ಎನ್ಸೆಫಾಲಿಟಿಸ್, ನರವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಗಳು, ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಧುಮೇಹವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರಸರಣ : ಇಲಿಗಳ ಮೂತ್ರ ಅಥವಾ ಮಲದಿಂದ ಕಲುಷಿತಗೊಂಡ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಸೇವನೆ

- **Occurrence : EMCV was first identified in 1945 from a gibbon in Florida**

National Company Law Appellate Tribunal (NCLAT)

Syllabus: GS2/ Governance

Context

- **The Supreme Court refused to intervene with an order of the National Company Law Appellate Tribunal (NCLAT) which had allowed Aakash Educational Services Ltd, a subsidiary of Byju's, to proceed with its proposed rights issue.**

National Company Law Appellate Tribunal (NCLAT)

- **Constituted under - Section 410 of the Companies Act, 2013, with effect from 2016.**
- **Legal status - It functions as a quasi-judicial body to hear appeals against orders of the National Company Law Tribunal (NCLT) and several other regulatory authorities.**
- **It also serves as the Appellate Tribunal for hearing appeals against orders passed by the**
 1. **National Company Law Tribunal (under Section 61 of the Insolvency and Bankruptcy Code, 2016),**
 2. **Insolvency and Bankruptcy Board of India (under Sections 202 and 211 of the IBC),**

Pradhan Mantri Fasal Bima Yojana

Syllabus: GS3/Economy

In News

- **The Union Agriculture Minister has ordered on-field investigations into extremely low insurance payouts under the Pradhan Mantri Fasal Bima Yojana.**

Pradhan Mantri Fasal Bima Yojana(PMFBY)

- **Implementation - Ministry of Agriculture & Farmers Welfare**

- **ಘಟನೆ : ಇಎಂಸಿವಿಯನ್ನು ಮೊದಲು 1945 ರಲ್ಲಿ ಫ್ಲೋರಿಡಾದ ಗಿಬ್ಬನ್ ನಿಂದ ಗುರುತಿಸಲಾಯಿತು**

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿ ಕಾನೂನು ಮೇಲ್ಮನವಿ ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿ (ಎನ್ಸಿಎಲ್‌ಎಟಿ)

ಪಠ್ಯಕ್ರಮ: ಜಿಎಸ್ 2/ ಆಡಳಿತ

ಸಂದರ್ಭ

- **ಬೈಜುಸ್ ನ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಆಕಾಶ್ ಎಜುಕೇಷನಲ್ ಸರ್ವೀಸಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಗೆ ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶಿತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿ ಕಾನೂನು ಮೇಲ್ಮನವಿ ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿ (ಎನ್ ಸಿಎಲ್‌ಎಟಿ) ಆದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನಿರಾಕರಿಸಿದೆ.**

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿ ಕಾನೂನು ಮೇಲ್ಮನವಿ ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿ (ಎನ್ಸಿಎಲ್‌ಎಟಿ)

- **2016 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಕಂಪನಿಗಳ ಕಾಯ್ದೆ, 2013 ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 410 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.**
- **ಕಾನೂನು ಸ್ಥಿತಿ - ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿ ಕಾನೂನು ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿ (ಎನ್ ಸಿಎಲ್ ಟಿ) ಮತ್ತು ಇತರ ಹಲವಾರು ನಿಯಂತ್ರಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ಆದೇಶಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಮೇಲ್ಮನವಿಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಲು ಅರೆ-ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.**
- **ಇದು ಹೊರಡಿಸಿದ ಆದೇಶಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಮೇಲ್ಮನವಿಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಲು ಮೇಲ್ಮನವಿ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.**
 1. **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿ ಕಾನೂನು ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿ (ದಿವಾಳಿತನ ಮತ್ತು ದಿವಾಳಿತನ ಸಂಹಿತೆ, 2016 ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 61 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ),**
 2. **ದಿವಾಳಿತನ ಮತ್ತು ದಿವಾಳಿತನ ಮಂಡಳಿ (ಐಬಿಸಿಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 202 ಮತ್ತು 211 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ),**

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಬಿಮಾ ಯೋಜನೆ

ಪಠ್ಯಕ್ರಮ: ಜಿಎಸ್ 3 / ಎಕಾನಮಿ

ಸುದ್ದಿಗಳಲ್ಲಿ

- **ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಬಿಮಾ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ವಿಮಾ ಪಾವತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆನ್-ಫೀಲ್ಡ್ ತನಿಖೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಕೃಷಿ ಸಚಿವರು ಆದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ.**

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಬಿಮಾ ಯೋಜನೆ (PMFBY)

- **ಅನುಷ್ಠಾನ - ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ರೈತರ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವಾಲಯ**

- **Launched in - It is an insurance service for farmers for their yields, launched in 2016.**

Objectives:

- To provide insurance coverage and financial support to the farmers in the event of failure of any of the notified crops as a result of natural calamities, pests and diseases.
- To stabilise the income of farmers to ensure their continuance in farming.
- To encourage farmers to adopt innovative and modern agricultural practices.
- To ensure flow of credit to the agriculture sector.

Key features of the PMFBY

Premium rates

- **There will be a uniform premium of only 2% to be paid by farmers for all Kharif crops and 1.5% for all Rabi crops (winter sown).**
- **In case of annual commercial and horticultural crops, the premium to be paid by farmers will be only 5%.**
- The balance premium will be paid by the Government (to be shared equally by the central and state government).
- The idea is to provide a fully insured amount to the farmers against crop loss on account of natural calamities.

Coal India Limited (CIL)

Syllabus: GS3/ Energy and Infrastructure

Context

- **Coal India Limited (CIL), is marking the completion of 50 years of its establishment.**

Coal India Limited

- It is a **Maharatna Public Sector Undertaking under the Ministry of Coal.**
- It was **established in November 1975.**
- **Headquarters: Kolkata.**

- ಇದು **2016** ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ರೈತರ ಇಳುವರಿಗಾಗಿ ವಿಮಾ ಸೇವೆಯಾಗಿದೆ.

ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳು, ಕೀಟಗಳು ಮತ್ತು ರೋಗಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಸೂಚಿತ ಬೆಳೆಗಳು ವಿಫಲವಾದರೆ ರೈತರಿಗೆ ವಿಮಾ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರೈತರ ಆದಾಯವನ್ನು ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುವುದು.
- ನವೀನ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರೈತರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.
- ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಾಲದ ಹರಿವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

PMEGY ನ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು

ಪ್ರೀಮಿಯಂ ದರಗಳು

- ಎಲ್ಲಾ ಖಾರಿಫ್ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ರೈತರು ಕೇವಲ **2%** ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ (ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ) **1.5%** ಏಕರೂಪದ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ವಾರ್ಷಿಕ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ರೈತರು ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಕೇವಲ **5%** ಆಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಬಾಕಿ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಅನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪಾವತಿಸುತ್ತದೆ (ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸಮಾನವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ).
- ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಬೆಳೆ ನಷ್ಟದ ವಿರುದ್ಧ ರೈತರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಮೆ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಕೋಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (ಸಿಐಎಲ್)

ಪಠ್ಯಕ್ರಮ: ಜಿಎಸ್ 3/ ಇಂಧನ ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ

ಸಂದರ್ಭ

- ಕೋಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (ಸಿಐಎಲ್) ತನ್ನ ಸ್ಥಾಪನೆಯ **50** ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಿದೆ.

ಕೋಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲಿಮಿಟೆಡ್

- ಇದು ಕಲ್ಕತ್ತೆ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಹಾರತ್ನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ಇದನ್ನು ನವೆಂಬರ್ **1975** ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ: ಕೋಲ್ಕತ್ತಾ.

- Products: CIL produces coking coal, semi-coking coal, non-coking coal, washed and beneficiated coal, coal fines, and coke.
- **Strategic Relevance:** It contributes to **80% of total domestic coal production** and **75% of total coal based generation**.

Additional Information - Public Sector Undertakings (PSUs)

- **Meaning:** These are **government-owned companies or corporations** in which the central or state **government holds a majority stake (51% or more)**.
- **GDP Contribution:** Contributed around **13-14% to India's GDP (Ministry of Finance)**.
- **Role in Job Creation:** **Directly employ about 9-10 lakh individuals**, with a much larger indirect employment impact across core and infrastructure sectors.
- **Total CPSEs:** India has over **250 Central Public Sector Enterprises**, categorized into **Maharatna, Navratna, and Miniratna**.
- **Core Sector Dominance:** PSUs retain a major role in **energy, mining, defense, and transport**, but private sector presence is rising.

North Eastern Science & Technology (NEST) Cluster

Syllabus: GS3/Infrastructure

Context

- The Union Minister for Communications and Development of North Eastern Region inaugurated the North Eastern Science & Technology (NEST) Cluster at IIT Guwahati.

North Eastern Science & Technology (NEST) Cluster

- **Mandate** - It will serve as the **centre of the Northeast's innovation ecosystem**, transforming local wisdom into global solutions.

It will focus on four verticals:

1. Grassroots Innovation
2. Semiconductors & Artificial Intelligence
3. Bamboo-Based Technologies
4. Biodegradable Plastics.

- ಉತ್ಪನ್ನಗಳು: ಸಿಐಎಲ್ ಕೋಕಿಂಗ್ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು, ಸೆಮಿ-ಕೋಕಿಂಗ್ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು, ಕೋಕಿಂಗ್ ರಹಿತ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು, ತೊಳೆದ ಮತ್ತು ಲಾಭದಾಯಕ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು, ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಫೈನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕೋಕ್ ಅನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ.
- ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪ್ರಸ್ತುತತೆ: ಇದು ಒಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ.80 ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಆಧಾರಿತ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ.75 ರಷ್ಟು ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮಾಹಿತಿ - ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳು (ಪಿಎಸ್ಸುಗಳು)

- ಅರ್ಥ: ಇವು ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಕಂಪನಿಗಳು ಅಥವಾ ನಿಗಮಗಳಾಗಿವೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಬಹುಪಾಲು ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ (**51% ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು**).
- ಜಿಡಿಪಿ ಕೊಡುಗೆ: ಭಾರತದ ಜಿಡಿಪಿಗೆ ಸುಮಾರು **13-14% ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದೆ (ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವಾಲಯ)**.
- ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರ: ಸುಮಾರು **9-10 ಲಕ್ಷ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗ ನೀಡುವುದು**, ಪ್ರಮುಖ ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರೋಕ್ಷ ಉದ್ಯೋಗದ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ.
- ಒಟ್ಟು ಸಿಪಿಎಸ್‌ಇಗಳು: ಭಾರತವು 250 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೇಂದ್ರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಮಹಾರತ್ನ, ನವರತ್ನ ಮತ್ತು ಮಿನಿರತ್ನ ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರಮುಖ ವಲಯದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ: ಪಿಎಸ್ ಯುಗಳು ಇಂಧನ, ಗಣಿಗಾರಿಕೆ, ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ, ಆದರೆ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಉಪಸ್ಥಿತಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ.

ಈಶಾನ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (ಎನ್‌ಇಎಸ್‌ಟಿ) ಕ್ಲಸ್ಟರ್

ಪಠ್ಯಕ್ರಮ: ಜಿಎಸ್ 3 / ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ

ಸಂದರ್ಭ

- ಕೇಂದ್ರ ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ಈಶಾನ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರು ಐಐಟಿ ಗುವಾಹಟಿಯಲ್ಲಿ ಈಶಾನ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (ಎನ್‌ಇಎಸ್‌ಟಿ) ಕ್ಲಸ್ಟರ್ ಅನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು.

ಈಶಾನ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (ಎನ್‌ಇಎಸ್‌ಟಿ) ಕ್ಲಸ್ಟರ್

- ಆದೇಶ - ಇದು ಈಶಾನ್ಯದ ನಾವೀನ್ಯತೆ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ಪರಿಹಾರಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ.

ಇದು ನಾಲ್ಕು ಲಂಬಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ:

1. ತಳಮಟ್ಟದ ನಾವೀನ್ಯತೆ
2. ಸೆಮಿಕಂಡಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ
3. ಬಿದಿರು ಆಧಾರಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು
4. ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೀಯ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ಸ್.

International Day for Biosphere Reserves

Syllabus: GS3/Environment Conservation

Context

- The International Day for Biosphere Reserves was observed on 3rd November.

International Day for Biosphere Reserves

Biosphere reserves

- **Definition** - They are the protected areas identified by national governments for **conserving biodiversity and promoting sustainable development**.
- It includes **terrestrial, marine and coastal ecosystems**.
- They are **nominated by national governments** and **remain under the sovereign jurisdiction of the states** where they are located.
- **Biosphere reserves in India** - India has **18 Biosphere Reserves covering 91,425 sq. km**, with **13 recognized by UNESCO**.
- **Note** - In 2025, India's Cold Desert Biosphere Reserve in Himachal Pradesh was included in UNESCO's World Network of Biosphere Reserves.

Additional Information - World Network of Biosphere Reserves (WNBR)

- **Established in** - It was established by **UNESCO in 1971**.
- It covers internationally designated protected areas, known as biosphere reserves.
- They are **created under the Man and the Biosphere Programme (MAB)**.
- **Recognised by** - These are internationally recognized within the UNESCO'S Man and the Biosphere Programme (MAB Programme).

ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವಗೋಳ ಮೀಸಲು ದಿನ

ಪಠ್ಯಕ್ರಮ: ಜಿಎಸ್ 3 / ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ

ಸಂದರ್ಭ

- ನವೆಂಬರ್ 3 ರಂದು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವಗೋಳ ಮೀಸಲು ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಯಿತು.

ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವಗೋಳ ಮೀಸಲು ದಿನ

ಜೀವಗೋಳ ಮೀಸಲು

- **ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ** - ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಗುರುತಿಸಿದ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಅವು.
- ಇದು ಭೂ, ಸಮುದ್ರ ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಅವುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅವು ನೆಲೆಸಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ.
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜೀವಗೋಳ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶ - ಭಾರತವು **91,425** ಚದರ ಕಿ.ಮೀ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ **18** ಜೀವಗೋಳ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ 13 ಅನ್ನು ಯುನೆಸ್ಕೋ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿದೆ.
- **ಸೂಚನೆ** - 2025 ರಲ್ಲಿ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ ಭಾರತದ ಶೀತಲ ಮರುಭೂಮಿ ಜೀವಗೋಳ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಯುನೆಸ್ಕೋದ ವಿಶ್ವ ಜೀವಗೋಳ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶದ ವಿಶ್ವ ಜಾಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮಾಹಿತಿ - ವರ್ಲ್ಡ್ ನೆಟ್ ವರ್ಕ್ ಆಫ್ ಬಯೋಸ್ಪಿಯರ್ ರಿಸರ್ವ್ಸ್ (WNBR)

- ಇದನ್ನು **1971** ರಲ್ಲಿ ಯುನೆಸ್ಕೋ ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು.
- ಇದು ಜೀವಗೋಳ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಅವುಗಳನ್ನು ಮ್ಯಾನ್ ಅಂಡ್ ದಿ ಬಯೋಸ್ಪಿಯರ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ (ಎಂಎಬಿ) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಇವುಗಳನ್ನು ಯುನೆಸ್ಕೋದ ಮ್ಯಾನ್ ಅಂಡ್ ದಿ ಬಯೋಸ್ಪಿಯರ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ (ಎಂಎಬಿ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

Connect with the basics

Man and the Biosphere (MAB) program

- **Launched in** - It is an intergovernmental scientific program launched in 1971 by UNESCO to establish a scientific basis for enhancing the relationship between people and their environments.
- **World Network of Biosphere Reserves(WNBR)** - Under the program, UNESCO has established the World Network of Biosphere Reserves(WNBR).
- **12 biosphere reserves of India** - There are 12 biosphere reserves of India which have been recognized internationally under the Man and Biosphere(MAB) Reserve program.

- 1) Nilgiri
- 2) Gulf of Mannar
- 3) Sunderban
- 4) Nanda Devi
- 5) Nokrek
- 6) Pachmarhi
- 7) Similipal
- 8) Achanakmar - Amarkantak
- 9) Great Nicobar
- 10) Agasthyamala
- 11) Khangchendzonga (2018)
- 12) Panna(2020)

13) Cold Desert, Himachal Pradesh(2025) - newly added

Biosphere Conservation

- A scheme called Biosphere Reserve has been implemented by the Government of India since 1986.
- The State Government prepares the Management Action Plan which is approved and monitored by the Central MAB Committee.

ಮೂಲಭೂತ ವಿಷಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸಿ

ಮ್ಯಾನ್ ಅಂಡ್ ದಿ ಬಯೋಸ್ಪಿಯರ್ (ಎಂಎಬಿ) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

- ಇದು ಜನರು ಮತ್ತು ಅವರ ಪರಿಸರದ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಆಧಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಯುನೆಸ್ಕೋ 1971 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಅಂತರ ಸರ್ಕಾರಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- ವರ್ಲ್ಡ್ ನೆಟ್ಟರ್ಸ್ ಆಫ್ ಬಯೋಸ್ಪಿಯರ್ ರಿಸರ್ವ್ಸ್ (ಡಬ್ಲ್ಯುಎನ್ಸಿಆರ್) - ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿಯಲ್ಲಿ, ಯುನೆಸ್ಕೋ ವರ್ಲ್ಡ್ ನೆಟ್ಟರ್ಸ್ ಆಫ್ ಬಯೋಸ್ಪಿಯರ್ ರಿಸರ್ವ್ಸ್ (ಡಬ್ಲ್ಯುಎನ್ಸಿಆರ್) ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ.
- ಭಾರತದ 12 ಜೀವಗೋಳ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶಗಳು - ಭಾರತದಲ್ಲಿ 12 ಜೀವಗೋಳ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶಗಳಿವೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾನವ ಮತ್ತು ಜೀವಗೋಳ ಮೀಸಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

- 1) ನೀಲಗಿರಿ
- 2) ಮನ್ನಾರ್ ಕೊಲ್ಲಿ
- 3) ಸುಂದರ್ಬನ್
- 4) ನಂದಾ ದೇವಿ
- 5) ನೊಕ್ರೆಕ್
- 6) ಪಚ್ಮಾರಿ
- 7) ಸಿಮಿಲಿಪಾಲ್
- 8) ಅಚನಕ್ಮಾರ್ - ಅಮರ್ಕಂಟಕ್
- 9) ಗ್ರೇಟ್ ನಿಕೋಬಾರ್
- 10) ಅಗಸ್ತ್ಯಮಾಲಾ
- 11) ಖಾಂಗ್ಚೆಂಡ್ಜಂಗಾ (2018)
- 12) ಪನ್ನಾ (2020)
- 13) ಶೀತಲ ಮರುಭೂಮಿ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ (2025) - ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ

ಜೀವಗೋಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ

- 1986 ರಿಂದ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಜೀವಗೋಳ ಮೀಸಲು ಎಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ.
- ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಎಂಎಬಿ ಸಮಿತಿಯು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

Biosphere Reserves in India

- There are 18 biosphere reserves in India

 1. Cold Desert, Himachal Pradesh
 2. Nanda Devi, Uttrakhand
 3. Khangchendzonga, Sikkim
 4. Dehang-Debang, Arunachal Pradesh
 5. Manas, Assam
 6. Dibru-Saikhowa, Assam
 7. Nokrek, Meghalaya
 8. Panna, Madhya Pradesh
 9. Pachmarhi, Madhya Pradesh
 10. Achanakmar-Amarkantak, Madhya Pradesh-Chhattisgarh
 11. Kachchh, Gujarat (Largest Area)
 12. Similipal, Odisha
 13. Sundarban, West Bengal
 14. Seshachalam, Andhra Pradesh
 15. Agasthyamala, Karnataka-Tamil Nadu-Kerala
 16. Nilgiri, Tamil Nadu-Kerala
 17. Gulf of Mannar, Tamil Nadu
 18. Great Nicobar, Andaman & Nicobar Island

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜೀವಗೋಳ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶಗಳು

- ಭಾರತದಲ್ಲಿ 18 ಜೀವಗೋಳ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶಗಳಿವೆ

 1. ಶೀತಲ ಮರುಭೂಮಿ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ
 2. ನಂದಾ ದೇವಿ, ಉತ್ತರಾಖಂಡ
 3. ಖಾಂಗ್‌ಚೆಂಡ್‌ಜಂಗಾ, ಸಿಕ್ಕಿಂ
 4. ದೇಹಾಂಗ್-ದೇಬಾಂಗ್, ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ
 5. ಮಾನಸ್, ಅಸ್ಸಾಂ
 6. ದಿಬ್ರು-ಸೈಖೋವಾ, ಅಸ್ಸಾಂ
 7. ನೊಕ್ರೆಕ್, ಮೇಘಾಲಯ
 8. ಪನ್ನಾ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ
 9. ಪಚ್ಮರಿ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ
 10. ಅಚನಕ್ಮಾರ್-ಅಮರ್ಕಂಟಕ್, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ-ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢ
 11. ಕಚ್ಛ್, ಗುಜರಾತ್ (ಅತಿದೊಡ್ಡ ಪ್ರದೇಶ)
 12. ಸಿಮಿಲಿಪಾಲ್, ಒಡಿಶಾ
 13. ಸುಂದರ್ಬನ್, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ
 14. ಶೇಷಾಚಲಂ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ
 15. ಅಗಸ್ತ್ಯಮಾಲಾ, ಕರ್ನಾಟಕ-ತಮಿಳುನಾಡು-ಕೇರಳ
 16. ನೀಲಗಿರಿ, ತಮಿಳುನಾಡು-ಕೇರಳ
 17. ಮನ್ನಾರ್ ಕೊಲ್ಲಿ, ತಮಿಳುನಾಡು
 18. ಗ್ರೇಟ್ ನಿಕೋಬಾರ್, ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪ ||

Torkham Border Syllabus: International relations

Context

- **The Torkham border crossing between Afghanistan and Pakistan has reopened after nearly weeks of closure following deadly border clashes.**

Torkham Border

- Location - The Torkham border is a **major crossing point between Afghanistan and Pakistan**, located along the Grand Trunk Road on the international border.

ಸಂದರ್ಭ

- ಮಾರಣಾಂತಿಕ ಗಡಿ ಘರ್ಷಣೆಗಳ ನಂತರ ಅಫಘಾನಿಸ್ತಾನ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ನಡುವಿನ ಟೋರ್ಖಾಮ್ ಗಡಿ ದಾಟುವಿಕೆಯನ್ನು ಸುಮಾರು ವಾರಗಳ ಮುಚ್ಚಿದ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ತೆರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಟೋರ್ಖಾಮ್ ಬಾರ್ಡರ್

- ಸ್ಥಳ - ಟೋರ್ಖಾಮ್ ಗಡಿಯು ಅಫಘಾನಿಸ್ತಾನ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ನಡುವಿನ ಪ್ರಮುಖ ಕ್ರಾಸಿಂಗ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಗಿದ್ದು, ಇದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಂಕ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿದೆ.

- **Connectivity** - It connects Nangarhar province of Afghanistan with Khyber Pakhtunkhwa province of Pakistan.
- It is the busiest port of entry between the two nations, serving as a key hub for transport, trade, and logistics.

Universal Health Coverage (UHC)

Syllabus: GS2/Health

In News

- Investing in healthcare boosts resilience and productivity, helping India achieve affordable universal care and a Viksit Bharat by 2047.

Universal Health Coverage (UHC)

- Universal health coverage (UHC) means that all people have access to the full range of quality health services they require without any financial hardship.

Various Steps

- **National Health Mission**—launched in 200 establishes community-owned and decentralised health systems to provide accessible, affordable, and quality healthcare services to vulnerable populations.
- **Ayushman Bharat - Pradhan Mantri Jan Aarogya Yojana (AB-PMJAY)** to achieve universal health care. It is the world's largest public healthcare scheme with crores of vulnerable Indian families enrolled in it.
- **National Health Policy 2017**- It addresses changing healthcare challenges in India such as the rise of lifestyle diseases like non-communicable diseases,

- ಸಂಪರ್ಕ - ಇದು ಅಫಘಾನಿಸ್ತಾನದ ನಂಗರ್ಹಾರ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಖೈಬರ್ ಪಖ್ತುಂಖ್ವಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಉಭಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಡುವಿನ ಅತ್ಯಂತ ಜನನಿಬಿಡ ಬಂದರು ಆಗಿದ್ದು, ಸಾರಿಗೆ, ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಯುನಿವರ್ಸಲ್ ಹೆಲ್ತ್ ಕವರೇಜ್ (ಯುಎಚ್ ಸಿ)

ಪಠ್ಯಕ್ರಮ: ಜಿಎಸ್ 2 / ಆರೋಗ್ಯ

ಸಂದರ್ಭ

- ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ, 2047 ರ ವೇಳೆಗೆ ಕೈಗೆಟುಕುವ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಆರೈಕೆ ಮತ್ತು ವಿಕಸಿತ ಭಾರತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಯುನಿವರ್ಸಲ್ ಹೆಲ್ತ್ ಕವರೇಜ್ (ಯುಎಚ್ ಸಿ)

- ಯುನಿವರ್ಸಲ್ ಹೆಲ್ತ್ ಕವರೇಜ್ (ಯುಎಚ್ ಸಿ) ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಜನರು ಯಾವುದೇ ಆರ್ಥಿಕ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶ್ರೇಣಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳು

- **200** ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮಿಷನ್ ದುರ್ಬಲ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದಾದ, ಕೈಗೆಟುಕುವ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಮುದಾಯ ಒಡೆತನದ ಮತ್ತು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಆಯುಷ್ಮಾನ್ ಭಾರತ್ - ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಜನ ಆರೋಗ್ಯ ಯೋಜನೆ (ಎಬಿ-ಪಿಎಂಜಿಎವೈ). ಇದು ವಿಶ್ವದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಕೋಟ್ಯಂತರ ದುರ್ಬಲ ಭಾರತೀಯ ಕುಟುಂಬಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ.
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ನೀತಿ **2017**- ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವಲ್ಲದ ಕಾಯಿಲೆಗಳಂತಹ ಜೀವನಶೈಲಿ ಕಾಯಿಲೆಗಳ ಹೆಚ್ಚಳದಂತಹ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಇದು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತದೆ

Blue Cities

Syllabus: GS3/Economy

Context

- Around the world, leading maritime hubs are transforming into “blue cities”.

Blue Cities

- It refers to coastal or port cities that integrate ocean-based economic activities with sustainable urban development.
- The concept is rooted in the idea of a “Blue Economy” — using ocean resources for economic growth while preserving the health of marine ecosystems.

Opportunity for India

- India has a **11,098.81 km** coastline, **13 major ports**, **200+** non-major ports.

India’s Pilot Blue Cities

1. **Mumbai:** Combine port logistics with sustainable finance and innovation.
2. **Vizag:** Naval and shipbuilding expertise.
3. **Chennai:** Tech and advanced manufacturing integration.
4. **Mundra:** Private investment and clean-energy logistics.
5. **Kochi:** Maritime services and offshore renewables.

ನೀಲಿ ನಗರಗಳು

ಪಠ್ಯಕ್ರಮ: ಜಿಎಸ್ 3 / ಎಕಾನಮಿ

ಸಂದರ್ಭ

- ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ, ಪ್ರಮುಖ ಕಡಲ ಕೇಂದ್ರಗಳು "ನೀಲಿ ನಗರಗಳು" ಆಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ.

ನೀಲಿ ನಗರಗಳು

- ಇದು ಸಾಗರ ಆಧಾರಿತ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸುಸ್ಥಿರ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಕರಾವಳಿ ಅಥವಾ ಬಂದರು ನಗರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
- ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು "ನೀಲಿ ಆರ್ಥಿಕತೆ" ಯ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿದೆ - ಸಮುದ್ರ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಾಗ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಾಗರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು.

ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ

- ಭಾರತವು **11,098.81** ಕಿ.ಮೀ ಕರಾವಳಿ, **13** ಪ್ರಮುಖ ಬಂದರುಗಳು, **200+** ಪ್ರಮುಖವಲ್ಲದ ಬಂದರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಭಾರತದ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ನೀಲಿ ನಗರಗಳು

1. ಮುಂಬೈ: ಪೋರ್ಟ್ ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಅನ್ನು ಸುಸ್ಥಿರ ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ನಾವೀನ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಿ.
2. ವೈಜಾಗ್: ನೌಕಾ ಮತ್ತು ಹಡಗು ನಿರ್ಮಾಣ ಪರಿಣತಿ.
3. ಚೆನ್ನೈ: ಟೆಕ್ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿತ ಉತ್ಪಾದನಾ ಏಕೀಕರಣ.
4. ಮುಂದ್ರಾ: ಖಾಸಗಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧ ಇಂಧನ ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್.
5. ಕೊಚ್ಚಿ: ಕಡಲ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಡಲಾಚೆಯ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ವಸ್ತುಗಳು.

Additional Information - India's Port Sector

- India has **13 major ports (central government controlled)** and **217 minor ports (state government controlled)**.
- The ports are **managed by the Ministry of Ports, Shipping and Waterways**.
- **India's Maritime Sector Overview:** Handles **95% of India's trade by volume and 70% by value**, with port infrastructure critical to the economy.
- **Port Ranking Improvement:** India's port ranking improved from **54th in 2014 to 38th in 2023**, with **nine Indian ports now in the top 100 globally**.
- **Maritime Sector's Importance:** India is the **16th-largest maritime nation**, occupies a key position in global shipping, with major trade routes passing through its waters.

Stablecoins

Syllabus: GS3/Economy

Context

- **Rupee-backed stablecoins regulated by the Reserve Bank of India (RBI) could revolutionize payments, remittances, and cross-border transactions.**

Rupee Stablecoins

- **Stablecoins are cryptocurrencies designed to maintain a fixed value by being tied to a reserve asset — typically fiat currencies like the US dollar or Indian rupee.**
- A rupee stablecoin aims to be pegged 1:1 to the Indian rupee, offering the benefits of crypto (speed, programmability, global reach) without the volatility.
- Stablecoins are built for utility, not investment unlike speculative crypto assets.

They can be used for:

- Instant domestic and international payments;

ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮಾಹಿತಿ - ಭಾರತದ ಬಂದರು ವಲಯ

- ಭಾರತವು **13 ಪ್ರಮುಖ ಬಂದರುಗಳನ್ನು (ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ)** ಮತ್ತು **217 ಸಣ್ಣ ಬಂದರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ (ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣ)**.
- ಬಂದರುಗಳನ್ನು ಬಂದರುಗಳು, ಹಡಗು ಮತ್ತು ಜಲಮಾರ್ಗಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಭಾರತದ ಕಡಲ ವಲಯದ ಅವಲೋಕನ: ಭಾರತದ ವ್ಯಾಪಾರದ ಶೇ.95 ರಷ್ಟು ಪರಿಮಾಣ ಮತ್ತು ಶೇ.70 ರಷ್ಟು ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ, ಬಂದರು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವು ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿದೆ.
- ಬಂದರು ಶ್ರೇಯಾಂಕ ಸುಧಾರಣೆ: ಭಾರತದ ಬಂದರು ಶ್ರೇಯಾಂಕವು **2014 ರಲ್ಲಿದ್ದ 54 ನೇ ಸ್ಥಾನದಿಂದ 2023 ರಲ್ಲಿ 38 ನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ** ಸುಧಾರಿಸಿದೆ, ಒಂಬತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಬಂದರುಗಳು ಈಗ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಅಗ್ರ **100** ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿವೆ.
- ಕಡಲ ವಲಯದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ: ಭಾರತವು **16 ನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಕಡಲ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ**, ಜಾಗತಿಕ ಹಡಗು ಸಾರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾರ್ಗಗಳು ಅದರ ಜಲಮಾರ್ಗಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತವೆ.

ಸ್ಟೇಬಲ್ ಕಾಯಿನ್ ಗಳು

ಪಠ್ಯಕ್ರಮ: ಜಿಎಸ್ 3 / ಎಕಾನಮಿ

ಸಂದರ್ಭ

- ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ (ಆರ್ಬಿಐ) ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ರೂಪಾಯಿ-ಬೆಂಬಲಿತ ಸ್ಟಿರ ನಾಣ್ಯಗಳು ಪಾವತಿಗಳು, ಹಣ ರವಾನೆ ಮತ್ತು ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ವಹಿವಾಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬಹುದು.

ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಟಿರ ನಾಣ್ಯಗಳು

- ಸ್ಟೇಬಲ್ ಕಾಯಿನ್ ಗಳು ಮೀಸಲು ಆಸ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದುವ ಮೂಲಕ ಸ್ಟಿರ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಕ್ರಿಪ್ಟೋಕರೆನ್ಸಿಗಳಾಗಿವೆ - ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯುಎಸ್ ಡಾಲರ್ ಅಥವಾ ಭಾರತೀಯ ರೂಪಾಯಿಯಂತಹ ಫಿಯೆಟ್ ಕರೆನ್ಸಿಗಳು.
- ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಟಿರನಾಣ್ಯವು ಭಾರತೀಯ ರೂಪಾಯಿಗೆ 1: 1 ಅನ್ನು ಹೊಂದಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಇದು ಚಂಚಲತೆಯಿಲ್ಲದ ಕ್ರಿಪ್ಟೋ (ವೇಗ, ಪ್ರೋಗ್ರಾಮಬಿಲಿಟಿ, ಜಾಗತಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿ) ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಸ್ಟೇಬಲ್ ಕಾಯಿನ್ ಗಳನ್ನು ಉಪಯುಕ್ತತೆಗಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ, ಉಹಾಪೋಹದ ಕ್ರಿಪ್ಟೋ ಸ್ವತ್ತುಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಹೂಡಿಕೆಯಲ್ಲ.

ಅವುಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು:

- ತ್ವರಿತ ದೇಶೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಾವತಿಗಳು;

- Smart contract-based financial services;
- Reducing transaction costs in remittances;

Connect with the basics

- **Cryptocurrency** - It is a virtual currency used for financial transactions. It uses blockchain technology for various transactions.
- **Blockchain** - The blockchain is an incorruptible digital ledger of transactions that can be programmed to record virtually everything of value. Each list of records in a blockchain is called a block.
- **Bitcoin** - It is a type of Cryptocurrency that enables instant payments to anyone.

National Beekeeping & Honey Mission Syllabus: GS3/Economy

In News

- India's honey sector is undergoing a structured transformation as the National Beekeeping and Honey Mission (NBHM) continues to scale scientific beekeeping across the country.

National Beekeeping and Honey Mission (NBHM)

- It is a Central Sector Scheme
- **Objective** - to promote and develop scientific beekeeping and the production of quality honey and other beehive products.
- **Implementation-** National Bee Board (NBB).
- **Significance** - It was launched as a part of the "Sweet Revolution", an ambitious initiative aimed at promoting apiculture.
- **Major Indian states producing honey are:** Uttar Pradesh (17%), West Bengal (16%), Punjab (14%), Bihar (12%) and Rajasthan (9%).

- ಸ್ಯಾಟರ್ ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರಿತ ಹಣಕಾಸು ಸೇವೆಗಳು;
- ಹಣ ರವಾನೆಯಲ್ಲಿ ವಹಿವಾಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು;

ಮೂಲಭೂತ ವಿಷಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸಿ

- **ಕ್ರಿಪ್ಟೋಕರೆನ್ಸಿ** - ಇದು ಹಣಕಾಸಿನ ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗೆ ಬಳಸುವ ವರ್ಚುವಲ್ ಕರೆನ್ಸಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ವಿವಿಧ ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗೆ ಬ್ಲಾಕ್ ಚೈನ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ.
- **ಬ್ಲಾಕ್ ಚೈನ್** - ಬ್ಲಾಕ್ ಚೈನ್ ವಹಿವಾಟುಗಳ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಲೆಡ್ಜರ್ ಆಗಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಮೌಲ್ಯಯುತವಾದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ದಾಖಲಿಸಲು ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಬ್ಲಾಕ್ ಚೈನ್ ನಲ್ಲಿನ ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬ್ಲಾಕ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಬಿಟ್ ಕಾಯಿನ್** - ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕ್ರಿಪ್ಟೋಕರೆನ್ಸಿಯಾಗಿದ್ದು, ಅದು ಯಾರಿಗಾದರೂ ತ್ವರಿತ ಪಾವತಿಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೇನು ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಜೇನು ಮಿಷನ್

ಪಠ್ಯಕ್ರಮ: ಜಿಎಸ್ 3 / ಎಕಾನಮಿ

ಸುದ್ದಿಗಳಲ್ಲಿ

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೇನುಸಾಕಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಜೇನು ಮಿಷನ್ (ಎನ್‌ಬಿ.ಎಚ್.ಎಂ) ದೇಶಾದ್ಯಂತ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಜೇನುಸಾಕಣೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಭಾರತದ ಜೇನು ಸಾಕಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರವು ರಚನಾತ್ಮಕ ರೂಪಾಂತರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೇನುಸಾಕಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಜೇನು ಮಿಷನ್ (ಎನ್.ಬಿ.ಎಚ್.ಎಂ.)

- ಇದು ಕೇಂದ್ರ ವಲಯದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ
- ಉದ್ದೇಶ - ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಜೇನು ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಜೇನುತುಪ್ಪ ಮತ್ತು ಇತರ ಜೇನುಗೂಡು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
- ಅನುಷ್ಠಾನ - ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೇನುನೋಣ ಮಂಡಳಿ (ಎನ್ ಬಿಬಿ).
- ಮಹತ್ವ - ಜೇನುಸಾಕಣೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಉಪಕ್ರಮವಾದ "ಸಿಹಿ ಕ್ರಾಂತಿ"ಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಜೇನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ರಾಜ್ಯಗಳೆಂದರೆ: ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ (17%), ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ (16%), ಪಂಜಾಬ್ (14%), ಬಿಹಾರ (12%) ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ಥಾನ (9%).

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಶುಭಾಶಯಗಳು

ಕೆ.ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ ಪ್ರಿಲಿಮ್ಸ್-ಕಮ್-ಮೇನ್ಸ್ 2025 ಬೆಂಗಳೂರು

ಬ್ಯಾಚ್-07 : ಪ್ರಾರಂಭ 10ನೇ ನವೆಂಬರ್ 2025
**ಆಫ್‌ಲೈನ್ [ಬೆಂಗಳೂರು]
& ಆನ್‌ಲೈನ್**
ತರಗತಿಯ ಮಾಧ್ಯಮ - ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅವಧಿ - 8 ರಿಂದ 9 ತಿಂಗಳು
ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು

ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸಂಯೋಜಿತ ತರಗತಿಗಳು

ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಉಚಿತ ಟೆಸ್ಟ್ ಸರಣಿ

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ

ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಲಾಗುವುದು

ಅನುಭವಿ ತರಬೇತುದಾರರಿಂದ ಮೂಲಭೂತ ಮತ್ತು ಮುಂದುವರಿದ ತರಗತಿಗಳು

ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಸಮಗ್ರ ಬೋಧನೆ

**SUBSCRIBE
HERE**

 ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ
ವಿನಯ್ ಕುಮಾರ್ ಜಿ ಬಿ
 ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರು ಇನ್‌ಸೈಟ್ಸ್ ಐಎಎಸ್

ಶುಲ್ಕ:
ಬೆಂಗಳೂರು (ಆಫ್‌ಲೈನ್):
~~Rs. 60,000/-~~
 incl. taxes

₹ 54,000/-

till 8th Nov. 2025

ಬೆಂಗಳೂರು (ಆನ್‌ಲೈನ್):
~~Rs. 50,000/-~~
 incl. taxes

₹ 45,000/-

till 8th Nov. 2025

Early Bird Offer:
DISCOUNT
10%
ತರಬೇತುದಾರರು

ಶಮಂತ್ ಸರ್
 ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ

ಗಿರಿಧರ್ ಸರ್
 ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರ

ಶಿವಾನಂದ್ ಸರ್
 ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ

ಶಶಾಂಕ್ ಸರ್
 ಭೂಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರ

ಧ್ರುವ ಸರ್
 ಭೂಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರ

ನವೀನ್ ಸರ್
 ಇತಿಹಾಸ

ನಂದನ್ ಸರ್
 ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ ವಿದ್ಯಮಾನ

ಮಹೇಶ್ ಸರ್
 ಅರ್ಥಿಕತೆ
 (HONORARY ADVISOR)

ಪ್ರಜ್ವಲ್ ಸರ್
 ಸಮಾಜ

ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ಸರ್
 ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ, ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ವಿನಾಯಕ್ ಸರ್
 ಇತಿಹಾಸ

ವಿಜಯ್ ಕುಮಾರ್ ಸರ್
 ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ

ಲಿಂಗರಾಜು ಸರ್
 ಪ್ರಬಂಧ, ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಬರವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಅನುವಾದ

ಯೋಗಾನಂದ ಸರ್
 ಕೃಷಿ

ಬೆಂಗಳೂರು ಕಚೇರಿ:

INSTA KAS , 1134/1, 2 ನೇ ಮಹಡಿ, ಶರಾವತಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ, ಸರ್ವಿಸ್ ರಸ್ತೆ, ಅತ್ತಿಗುಪ್ಪೆ ಮೆಟ್ರೋ ನಿಲ್ದಾಣದ ಎದುರು, RPC ಲೇಔಟ್, ವಿಜಯನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560040.

ಸಂಪರ್ಕ:

08069405206

ಮೇಲ್:

support@insightsias.com

www.insightsonindia.com
instacourses.insightsonindia.com

ಶಾಖೆಗಳು: ಬೆಂಗಳೂರು | ದೆಹಲಿ | ಶ್ರೀನಗರ | ಧಾರವಾಡ

RAKSHAKA

PSI / ESI / FDA / SDA / ALL GROUP C TEST SERIES

STARTS ON: 27TH OCTOBER 2025

FEATURES

- High quality Questions and detailed synopsis
- Comprehensive coverage of syllabus
- Instant results with Analytics
- Sectional and Full length practice
- Mentorship Support
- Affordable and Accessible

11 + **8** = **19**
SECTIONAL TESTS FULL LENGTH TESTS TOTAL TESTS

SUBSCRIBE HERE

TIME TABLE

FEES - OFFLINE

~~₹3000/-~~ **₹2400/-**

Only till 25th Oct. 2025

DISCOUNT

20% OFF

FEES - ONLINE

~~₹2000/-~~ **₹1600/-**

Only till 25th Oct. 2025

DISCOUNT

20% OFF

Bengaluru Office:
2nd floor, 30 feet, 1133/B, Service Rd,
opposite to Bunt's Sangha, Hampi
Nagar, RPC Layout, Vijayanagar,
Bengaluru, Karnataka 560040

Contact:
08069405206

Mail:
support@insightsias.com

www.insightsonindia.com
instacourses.insightsonindia.com

Branches: Bengaluru | Delhi | Srinagar | Davanagere